

Māris Bērziņš

Māra Bišofa
zīmējumi

Gūtenmorgens

Māris Bērziņš

GŪTENMORGENS

2012

Māris Bērziņš

Gūtenmorgens

ISBN 978-9984-899-01-5

© **Māris Bišofs** - ilustrācijas

© **Māris Bērziņš** - teksts un vāka fotogrāfija

© Datni sagatavoja „[Publicētava](#)”, 2012

Šis elektroniskais izdevums ir autortiesību objekts.

Šo grāmatu, vai jebkuru tās daļu, ir iespējams reproducēt tikai ar rakstisku autortiesību turētāju atļauju, izņemot īsus citātus atsauksmju rakstos un recenzijās.

Pirmpublicējums:

„Karogs”, 2007.g.

ISBN 9984-505-85-5

Otrais papildinātais izdevums:

„Mansards”, 2009.g.

ISBN 978-9984-812-26-7

Mīļo Lasītāj,

Grāmatas Autors izdeva šo grāmatu bez DRM vai kādas citas tehniskās failu aizsardzības, jo tāpat kā visi biedrības „Publicētava” Autori uzticas Tev, savam Lasītājam, un tic, ka viņa Lasītājs ir godīgs. Lūdzu, dod mums iespēju arī turpmāk izdot grāmatas atvērtā formātā bez tehniskās failu aizsardzības!

Ja Tu esi ieguvis šo e-grāmatu no draugiem vai atradi to internetā, lūdzu, pārbaudi www.publicetava.lv, vai autors tiešām šo grāmatu piedāvā bez maksas, meklējot pēc autora, grāmatas nosaukuma vai grāmatas ISBN koda, un nopērc no autora savu eksemplāru, ja tā nav bezmaksas grāmata!

Atalgo Autora radošo darbu un ļauj Autoram nodarboties ar svarīgāko – izcila satura radīšanu!

Sirsnīgs PALDIES Tev, Lasītāj!

E-izdevniecības „Publicētava” komanda

*Morga priekšnieks, no rīta ierodoties darbā,
sveicina savus kolēģus: — Guten Morgen!
(no tautas mutvārdu daiļrades)*

Gūtenmorgens un karma

Satiku uz ielas Gūtenmorgenu. Piekļājības pēc apvaicājos, kā tad šim tagad iet. Vispār jau tā nekas, tikai ar Bērziņu esot saplēsies, viņš atteica. Par ko tad tā, es atkal aiz pieklājības pajautāju. Par karmu, atbildēja Gūtenmorgens un nekavējoties sāka stāstīt:

— Es visu laiku domāju, kāpēc man tāda dramatisma pilna un grūta dzīve gadījusies. Te atnāk Bērziņš un es viņam tā cilvēcīgi, pa draugam, pažēlojos par postu savu. A viņš tā paskatās, drīzāk gan tā riebīgi paglūn, un mierīgi pasaka: "Neņem galvā, Gūtenmorgen, tev vienkārši karma tāda." Bet ko lai es daru, ka karma tāda? Tādas dusmas sanāca uz Bērziņu. Vienkārši atnāk un pasaka, galvenais — tā vienaldzīgi, bez līdzjūtības. Bet man taču sāp, tā karma. Nospriedu, tā taču to nevar atstāt! Kaut kā jāiegieŗz viņam, tam Bērziņam. Lai nestaigā te apkārt un vispār... daudz nemuld. Izdomāju, pārtaisīšos par Bērziņu, aiziešu ciemos pie Kalniņa un uztaisīšu kārtīgu trādirīdi, lai domā, cik tas Bērziņš nejauks. Ieeju pie Kalniņa, sasveicinos, šis: "Sveiks, Bērziņ! Tu tāds jocīgs izskaties, kaut kā pārmainījies." Atbildu, ka viņš pats idiots un bērni viņam idioti. Kalniņš to nav gaidījis, paliek sarkans, plāta muti pa tukšo, nevar neko pateikt. Paņemu vāzi no galda un — bladāc! — pret grīdu. Kalniņš paliek vēl sarkanāks, taču valoda atgriežas, sāk briesmīgi lamāties. Saku viņam: "Nelamājies, nav vērts, jo stulbs tu esi, Kalniņ, visi jūs, Kalniņi, esat stulbi, un vāzes jums ir stulbas, un." Tad paņemu viņa sievas fotogrāfiju no plaukta un iesviežu kamīnā, un turpinu: "...un sievas jums visiem, Kalniņiem, ir stulbas." Kalniņš metas man virsū, ko tu iedomājies Bērziņ, galīgi traks palicis un tā tālāk. Un tad man nepaveicās, jo Kalniņš, grābstīdamies man gar seju, nejauši norāva masku un ieraudzīja, ka esmu nevis Bērziņš, bet Gūtenmorgens. Šim acis ieplešas, un viņš atkal zaudē valodu. Un te pēkšņi pa durvīm ienāk īstais Bērziņš un atkal savā pārākumā tikai nosaka: "Neņem galvā, Kalniņ, Gūtenmorgenam karma tāda." Un tad pagriežas pret mani un tā, it kā laipni, bet patiesībā tādā preteklīgā balsī nočivina: "Tici man, gūtenmorgen (tā viņš arī pateica, ar mazo burtu), tev šitādi jociņi nepalīdzēs karmu izlabot. Karma paliks arvien sliktāka un sliktāka, ja tā turpināsī." Nu, vai nav maita, ko?

Māris Bērziņš

Gūtenmorgens

— Jā, — es novilku. — Nu, neņem galvā to Bērziņu, tu jau zini, kāds viņš ir...

— Un zini, — Gūtenmorgens mani pārtrauca, — beigās es Bērziņu nošāvu, neskatoties uz to, ka draugs skaitās. Izvilku no kabatas ložmetēju un pataisīju par sietu.

— Nu, un ko šis?

— Ko šis? Šis neko. Pateica, ka viņam vairs nav laika, pagriezās un aizgāja.

— Mjā, — es novilku, — gan jau viss būs labi. Bet nu gan man jāskrien tālāk. Turies! Būs labi! — Uz atvadām uzmundrinoši uzsmaidīju Gūtenmorgenam un ātri laidos lapās. Jāatzīst, cilvēki ar tādu karmu ir apgrūtinoši.

Bet Gūtenmorgens ar visu savu karmu palika stāvam ietves malā viens.

Priekšvārda vietā

Gūtenmorgens ar visu savu karmu man tomēr nedeva mieru. Pat sagribējās uzrakstīt par viņu romānu. Kādu dienu nolēmu iziet cauri parkam, kur Gūtenmorgens mēdza atpūsties. Šoreiz Gūtenmorgena nebija, toties sastapu Kalniņu.

— Kur tad Gūtenmorgens? — apjautājos.

— Vai tik nebūs aizbraucis uz Mēnesi, — atbildēja Kalniņš.

— Uz mēnesi. Skaidrs. Bet uz kurienu īsti?

— Tik precīzi es tev nepateikšu. Viņš tikai teica, es uz Mēnesi aizbraukšu, un prom bija.

— Nu, labi, — es samierinājos. — Gan jau drīz atgriezīsies.

— Kur tad šis liksies, — teica Kalniņš.

Nolēmu izmantot šo tikšanos ar Kalniņu lietderīgi un ievākt informāciju par Gūtenmorgenu:

— Klausies, Kalniņ, es nolēmu uzrakstīt par Gūtenmorgenu romānu. Vai tu nevari kaut ko par viņu pastāstīt? Piemēram, par bērnību, pats viņš maz par to stāsta.

— Ak tad par viņu tu raksti. Ar ko tad viņš tik ievērojams? Pie tam vēl romānu. Nu, zini, romāns gan tur nesanāks.

— Kāpēc nesanāks?

— Nezinu, bet nesanāks, — Kalniņš bija vieds, jo romāns patiešām nesanāca. Tad viņš pajautāja:

— Bet kāpēc tu neraksti par mani?

— Neuztraucies, par tevi es arī rakstu.

— Jā? Cerams, ka labu?

— Protams, ka labu, — pieglaimojos Kalniņam. — Taču par Gūtenmorgenu es tikai tev varu tā pa īstam pajautāt.

— Mjā, laikam tā ir. Bet par mani tu viņam jautāsi?

— Mmm, nezinu, varbūt, — es minstinājos. Tad pēkšņi attapos. — Bet viņš jau tagad uz mēnesi aizbraucis. Tad jau vienalga nesanāks, man arī negribas gaidīt.

— Un nevajag viņam par mani. Ne jau tāpēc, ka man būtu kas slēpjams, vienkārši viņš var nebūt pietiekami objektīvs. Nu, tu saproti.

— Saprotu. Nejautāšu, — apsolīju. — Bet tu taču pastāstīsi kaut ko?

— Zini, nebūs smuki, viņš par mani nestāstīs, bet es stāstīšu. Negribas būt stukačam. Saproti?

— Saprotu, — es noplātīju rokas un jutu, ka esmu nonācis strupceļā. Kas par laikiem pienākuši, nodomāju, neviens vairs negrib par citu neko stāstīt.

— Bet ko man darīt, kaut kādu nebūt informāciju taču man vajag? — jutos tuvu izmisumam.

— Paprasi Brēmenes muzikantiem. Tie par Gūtenmorgenu zina visu, turklāt šiem patīk papļāpāt. Par graudu riekšavu — gailis tev visu izstāstīs. Protams, neaizmirsti arī pārējos, — Kalniņš ieteica.

Nekas cits neatlika kā doties pie Brēmenes muzikantiem. Pacienājis ēzeli ar zaļu zāli, suni ar doktordesu, kaķi ar svaigām reņģēm un gaili ar kviešu putrainiem, lūdzu viņus dalīties iespaidos par Gūtenmorgenu. Paldies Kalniņam, muzikanti patiešām bija atsaucīgi stāstītāji. Pirmais, protams, iesāka gailis, taču vēlāk arī pārējie deva savu artavu. Visu pierakstījis, centos salikt stāstījumus atsevišķās nodaļās, atbilstoši katra Brēmenes muzikanta stāstītājam, tomēr nevaru simtprocentīgi galvot, ka ne reizi nesajuka gaiļa dziesma ar suņa rejām. Būsim godīgi — sajuka. Taču ļoti ceru, ka viņi paši būs aizmirsuši, ko kurais ir stāstījis, un, galu galā, vai tad tam tik liela nozīme, ja galvenais ir — sniegt patiesas ziņas par Gūtenmorgenu.

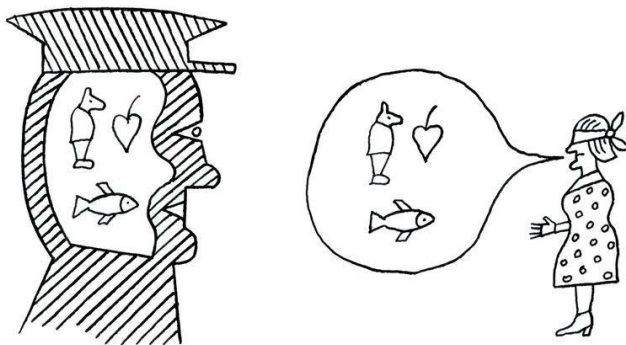
I
Stāsti, kas sarakstīti,
klausoties gaiļa dziesmu

Gūtenmorgens un milicija

Vienreiz agrā marta rītā pa nomaļu Pārdaugavas ielu gāja jauna sieviete un nesa uz rokas savu mazo dēliņu. Pa ceļam ieraudzījusi siltumnīcu, pilnu ar sarkanām tulpēm, viņa iegāja stikla celtnē pasmaržot skaistos ziedus. Sieviete ielika mazuli turpat dobē, bet pati kāri ostīja sārtās puķes. Pēkšņi viņa atcerējās, ka aizmirsusi izslēgt gludekli, un pa galvu pa kaklu aizskrēja novērst ugunsgrēku.

Aptuveni pēc pusstundas siltumnīcas īpašnieks iegāja apraudzīt puķes un pamanīja, ka gandrīz visas tulpes ir nolauztas. Pa dobēm sparīgi rāpoja mazs, apmēram gadu vecs bērņuks. Steigdamies glābt, kas vēl saglābjams, viņš aizķērās ar kāju aiz lejkannas, pakrita un nomira. Pēc desmit minūtēm ziedu kopēja, grasīdamās laistīt puķes, ienāca siltumnīcā un ieraudzīja izvandītajā tulpju dobē sēžam raudošu mazuli, bet zemē guļam beigto saimnieku. Ātri novērtējusi situāciju, viņa izsauca miliciju un paziņoja, ka notikusi laupīšana un saimnieks ir nogalināts. Miliči operatīvi aizturēja mazo vandali un aizveda uz pratināšanu. Izmeklētājs stingri paskatījās uz aizdomās turamo un saprata — panākt atzišanos neizdosies. Lai atbrīvotos no neērtā pretinieka, izmeklētājs ieteica miličiem nogādāt puiku uz bērnu slimnīcu un piekodināja — pie viņa vairs atpakaļ nevest. Ārsti no visām pusēm apskatīja jauno arestantu un paziņoja — bērns ir vesels, tāpēc šeit viņu atstāt nevarēs, un vispār — būtu labi atrast tā vecākus. Abi miliči sadrūma, un viens izteicās, ka jau no paša sākuma esot jutis, — ar šito resgali tik viegli tās lietas neies. Aizejot otrs milicis vēl novīpsnāja — neviens prātīgs cilvēks jau nu neatzīsies esam tētis vai mamma tādām bērnam. Pēc atgriešanās iecirknī viņi uzvārīja tēju un domāja, ko darīt tālāk. Pirmais milicis izdomāja, ka bērns jāatdod čigānu baronam, kuram jau tāpat ir liels pulks pēcnācēju, viens vairāk vai mazāk — tas lietas būtību nemainīs. Otrs piemetināja, ka arī sirdsapziņa čigānu virsvadonim nav gluži tīra, tāpēc viņš būs spiests pieņemt bērnu, ja negrib, lai tam milicija visu laiku sēž uz astes. Tad viņi visi trīs devās pie čigāna. Barons, ieraudzījis bērnu, teica, ka var jau paņemt, taču tikai ar dokumentiem; kā lai viņš ņem bērnu, kuram pat vārdu neviens nezina. Miliči pakasīja pakaušus un devās atpakaļ uz iecirkni rakstīt dokumentus.

— Kā lai to knēveli nosauc? — otrais milicis bezpalīdzīgi plātīja rokas.

— Vēl nezinu, — atbildēja pirmais.

Kādu brīdi abi klusēja, galvas nodūruši, tad pirmais paskatījās uz griestiem un teica:

— Jā, uzdevums nav no vieglajiem, taču drīz vajadzētu parādīties Harmsonam, lai viņš pasaka, tomēr priekšnieks... Jā, jā, viņš noteikti pateiks!

Pēc neilga laiciņa iestiepuļoja iecirkņa priekšnieks, milicijas majors Harmsons. Viņš paskatījās uz miličiem, pašķielēja uz mazo puisēnu un teica: "Guķenmorgen! Apjaķ čajī goņaiķe, bezģeļņiki." To teicis, viņš iegāja savā kabinetā, apgūlās uz trim rindā saliktiem krēsliem un acumirkļi aizmiga.

— Nu, ko tad viņš pateica, gudriniek? — ironiski pajautāja otrais milicis.

— Viņš teica, ka šito resgali sauc par Gūtenmorgenu, vai tad tu nedzirdēji? — vīzdegunīgi atteica pirmais un ierakstīja dokumentos puikas vārdu.

Sarakstījuši papīrus, miliči atkal devās pie čigānu barona, taču tas pa to laiku bija kaut kur aizbraucis ar visu taboru. Noplātījuši rokas, viņi devās atpakaļ uz iecirkni.

Pa to laiku māte, novērsusi ugunsgrēka draudus, devās uz siltumnīcu pakaļ savam dēlam. To neatradusi, viņa skrēja uz miliciju. Ieraudzījusi savu bērniņu guļam starp diviem miličiem, māte iesaucās: "Dēliņ, dēliņ!" Pirmais milicis sievietēm tā pa īstam nekad neticēja, tāpēc uzdeva viltīgu jautājumu:

— Pilsonīt, kā tad sauc jūsu bērnu?

Māris Bērziņš

Gūtenmorgens

Šīs ir e-grāmatas parauga beigas. Paldies par interesi!

Iegādāties grāmatu Tu vari šeit: www.publicetava.lv/gramata/Gutenmorgens

Apmeklē arī autora lapu: www.publicetava.lv/Maris-Berzins